

VITA MARINA -

Zeebiologische documentatie
18e jaargang nr. 7 - juli 1968

INHOUD: 8 bladzijden
VISSEN pag. 21—22
WEEKDIEREN pag. 5—6
BUIKPOTIGEN pag. 57—58
VARIA MARITIMA pag. 127—128
TABKAART nr. 7 (weekdieren algemeen)

MIDDEL EN KWAAL

De ramp met de tanker Torrey Canyon ligt ons nog vers in het geheugen evenals de vele pogingen die werden ondernomen om de Engelse stranden en de zee bij de onheilsplek te ontdoen van de olie die uit het wrak stroomde. Met behulp van schoonmaakmiddelen is men erin geslaagd de gevolgen van de schipbreuk zoveel mogelijk in te perken en de grote sterfte onder de zeevogels enigermate tegen te gaan. Smith, directeur van het Marine Biological Laboratory in Plymouth, deelt nu mede, dat zoals uit een maandenlang onderzoek is gebleken de gebruikte schoonmaakmiddelen wel de meest radicale zijn om de stranden en de zee schoon te krijgen en de vogelsterfte tegen te gaan, maar dat juist deze middelen grote en vaak onherstelbare schade hebben aangericht aan het leven in zee. Sommige lagere organismen zullen daar waarschijnlijk nooit meer terugkeren. De studie heeft namelijk aan het licht gebracht, dat de weggevloede olie niet schadelijk was voor de levende organismen in zee, maar de bestrijdingsmiddelen wel. De conclusie van het laboratorium is dan ook, dat in geval een dergelijk ongeluk zich nog eens mocht voordoen, het beter is de olie maar in de zee en over het strand te laten lopen en eventueel in een later stadium krijtpoeder of volgens de Amerikanen magnesiumsilicaat te gebruiken, opdat de olie zinkt. De exploitanten van de zeebadplaatsen zullen wel een andere mening zijn toegedaan. (Het Vaderland)

LOSBLADIG VERZAMELREGISTER

Enige tijd geleden (collectietechniek pag. 23) is het plan geopperd om voorbedrukte bladen te laten drukken, waarmee een losbladig register voor het inboeken van verzamelde schelpen zou kunnen worden gevormd. Er hebben zich inderdaad enige belangstellenden voor dergelijke bladen gemeld. Helaas te weinig om het plan doorgang te doen vinden. Onwillekeurig vraagt men zich af wat de oorzaak is van deze geringe belangstelling. Er blijken verschillende redenen te zijn. In de eerste plaats zijn degenen die reeds een keurig verzorgd en uitgebreid register bezitten vanzelfsprekend niet genegen om alle gegevens weer over te nemen. Een tweede moeilijkheid is dat de bladen ongelinieerd zijn — dat lag althans in het voor-nemen —, maar dat niet iedereen beschikt over een schrijfmachine, hetgeen voor een nette indeling toch eigenlijk wel een voorwaarde is. Zelf ben ik van mening, dat de bladzijden aan de kleine kant zijn. Mocht u dit bezwaar delen, bekijkt u dan eens of de 23-gaats multo-band u betere mogelijkheden biedt. Want nu het plan om de bladen vooraf te laten bedrukken van de baan is, kunnen degenen die aan een losbladig register toch de voorkeur geven, dit toch ook wel gemakkelijk zelf maken. Het in de handel verkrijgbare papier, gelinieerd of ongelinieerd naar keuze, kunt u zelf indelen volgens het gegeven voorbeeld.

W. F.

LITERATUUR

Dikwijls wordt de vraag gesteld of er een boekje bestaat om iemand, aan wie schelpen nimmer als iets bijzonders zijn opgevallen, deze schelpen met andere ogen te leren zien. Niet dus een uitgebreide verhandeling die wellicht afschrikt, maar gewoon iets dat de aandacht vestigt op de vormverscheidenheid en de schoonheid

van onze schelpen. Zo'n boekje bestaat inderdaad sinds kort. Het is samengesteld door de heer A. W. Janssen van het Natuurhistorisch Museum te Rotterdam, geïllustreerd door Marianne van Dongen en uitgegeven door de Rotterdamse Stichting voor de Lichamelijke Opvoeding, Coolsingel 6 te Rotterdam. In dit boekje worden slechts 40 van de meest voorkomende soorten in het kort besproken. Het wil dan ook niet meer zijn dan een eerste kennismaking met de schelpen van de stranden van Scheveningen, Hoek van Holland, Voorne, Goeree en Schouwen. Misschien kunt u het iemand cadeau geven als een eerste stap op weg naar de malacologie. De prijs is slechts f 1,25 op girorekening 400700 van genoemde stichting of f 1,— afgehaald.

W. F.

MOLLUSKEN OP POSTZEGELS

Bijgaande afbeelding toont u een zegel van een serie, uit te geven door de postreijen van Papoea en Nieuw-Guinea. Het betreft een serie van 15 waarden, die in gedeelten zal worden uitgegeven. Het eerste gedeelte verschijnt omstreeks begin september. De afbeelding doet verwachten, dat het hier gaat om een bijzonder fraai uitgevoerde serie. De namen van de afgebeelde soorten zullen wij te zijner tijd in de daarvoor bestemde rubriek opnemen. Het cliché van de foto werd ons ter beschikking gesteld door het filatelistisch maandblad „Mijn Stokpaardje”.

LEVEN OP BIKINI

Er is weer leven op Bikini. Negen jaar geleden, na beëindiging van een lange reeks proeven met kernwapens sinds 1946, veronderstelden velen dat het atol Bikini tientallen jaren lang een volkomen levenloze woestijn zou blijven waar geen plant of dier, hoe nietig ook, zou kunnen gedijen. Die veronderstellingen zijn er zo zeer naast geweest, dat biologen die het herstel van plantaardig en dierlijk leven op het geteisterde atol volgen, nu al rekening houden met de mogelijkheid, dat ook de oorspronkelijke bevolking kan terugkeren. In weerwil van zeer veel radioactiviteit in de bodem hebben biologen die een studie hebben gemaakt van planten en dieren op het atol en ook van vissen en andere dieren in de omringende wateren, geen spoor ontdekt van genetische veranderingen. En dat niettegenstaande de op het land en in het water levende dieren abnormaal grote hoeveelheden radioactieve stoffen hadden opgenomen. Sommige soorten krabben bevatten zoveel strontium-90, dat de biologen het veiliger achtten ze niet te eten. Een bepaalde mossel bleek in zijn nieren veel cobalt-60 te hebben geconcentreerd. De biologen vermoeden dat planten en dieren die in de loop der jaren wel genetische veranderingen ondergingen door radioactieve straling, zich niet hebben kunnen vermenigvuldigen. De natuur zou dus hebben geselecteerd. De overgebleven planten en dieren vermenigvuldigen zich normaal, ondanks de radioactieve stoffen die zij opnamen. (Science Journal - Algemeen Dagblad)

MUSEUM „IN DE SCHULP”

Gedurende de volgende maanden bestaat de gelegenheid uw ongedetermineerde Volutidae op naam te brengen.

B.E., dir.